12/09/2018

Στις Βρυξέλλες η Εκκλησία της Ελλάδας για την “τεχνητή νοημοσύνη”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Συνάντηση με αξιωματούχους της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής** για το θέμα της **Τεχνητής Νοημοσύνης** είχαν τη Δευτέρα 10 Σεπτεμβρίου στις Βρυξέλλες εκπρόσωποι Θρησκειών και Ανθρωπιστικών Οργανώσεων .

Κύριοι εισηγητές συνάντηση αυτή ήταν ο Επικεφαλής Σύμβουλος της Γενικής Διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δικαιοσύνη και τον Καταναλωτή κος Paul NEMITZ, ο επικεφαλής του Τομέα Ρομποτικής και Τεχνητής Νοημοσύνης της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας, Δικτύων και Τεχνολογίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κος Juha HEIKKILA και ο επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Ομάδος Ηθικής της Γενικής Διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Έρευνα και την Καινοτομία κος Jim DRATWA.

Παρευρέθηκαν και συμμετείχαν στη συνάντηση αυτή η κα Katrin HATZINGER (Προτεσταντική Εκκλησία Γερμανίας), η κα Friederike LADENBURGER (νομικός σύμβουλος για θέματα Ηθικής εκ μέρους της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας – COMECE), ο κος David FIELDSEND (Επιτετραμμένος του Αρχιεπισκόπου Καντέμπουρι στην ΕΕ), ο κος Ron EICHHORN (Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Βουδιστικής Ένωσης), ο κος Andrew LANE (Quaker Council), ο κος William ECHIKSON (Ευρωπαϊκή Ένωση Προοδευτικού Ιουδαϊσμού), η κα Arie de PATER (European Evangelical Alliance), η κα Rachel BAYANI (Θρησκευτική Κοινότητα Baha'i), ο κος Francesco di LILLO (Επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Γραφείου της Εκκλησίας των Αγίων του Χριστού της Εσχάτης Ημέρας), ο κος Florin VLAD (Γραφείο της Αντιπροσωπείας της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας) κα.
Ο π. Γεώργιος Λέκκας εκπροσώπησε στην συνάντηση αυτή το Γραφείο της Αντιπροσωπείας της Εκκλησίας της Ελλάδος στην ΕΕ και συγκεκριμένα τον Διευθυντή του Πανιερότατο Μητροπολίτη Αχαΐας κο Αθανάσιο.
Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε ενόψει της προετοιμασίας του Κώδικα Δεοντολογίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη που έχει ζητήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονηθεί από επιστημονική επιτροπή 54 πανεπιστημιακών και λοιπών ειδικών. Η πρώτη παρουσίαση του Κώδικα αυτού αναμένεται στο τέλος του τρέχοντος έτους και η βελτιωμένη εκδοχή του προβλέπεται για τον Μάρτιο του 2019.
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ζητήσει ήδη από τον Μάρτιο του 2018 τη δέσμευση τουλάχιστον 20 δις ευρώ μέχρι τέλους 2020 για την προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων στην Τεχνητή Νοημοσύνη, που αναμένεται να βελτιώσουν την καθημερινή ζωή των πολιτών της ΕΕ σε τομείς όπως η υγεία, οι μεταφορές και η απασχόληση.

Στόχος της ευρωπαϊκής αυτής πρωτοβουλίας είναι να μην μείνει πίσω η ΕΕ σε σχέση με την επιστημονική πρόοδο που πραγματοποιείται στον κρίσιμο αυτό τομέα στην Βόρεια Αμερική και την Ασία και επιπλέον να βρει η ΕΕ τον δικό της δρόμο στο πεδίο αυτό σύμφωνα με τις δικές της αξίες, με απώτερο στόχο να τον επιβάλλει αύριο και σε πλανητικό επίπεδο. Προς την κατεύθυνση αυτή συνεπικουρούν η υψηλή κατάρτιση των ευρωπαίων επιστημόνων και των ευρωπαϊκών εργαστηρίων στα οποία πραγματοποιείται αυτή τη στιγμή πάνω από το ¼ της παγκόσμιας σχετικής έρευνας.

Την ίδια στιγμή η Ευρωπαϊκοί Θεσμοί πιέζουν τα Κράτη-μέλη να προβούν σε διαθρωτικές αλλαγές στην εκπαίδευση και την εργασία προκειμένου αυτά να είναι έτοιμα να υποδεχθούν και να αξιοποιήσουν τις νέες επιστημονικές κατακτήσεις.

Ο π. Γεώργιος Λέκκας έκανε παρέμβαση στη συνάντηση αυτή αναφορικά με το κρίσιμο ζήτημα, πού θα πρέπει τελικά να τοποθετηθεί η διαχωριστική γραμμή

μεταξύ ανθρωπίνου όντος και τεχνητής νοημοσύνης, ώστε οι επιστημονικές κατακτήσεις στο πεδίο αυτό να αποβούν πράγματι προς όφελος του ανθρώπου:
«Η έρευνα για την απόκτηση γνώσης πρέπει πάντοτε να υποστηρίζεται, εφόσον βέβαια η έρευνα αυτή σκοπεί σε ένα καλύτερο επίπεδο ζωής για τον άνθρωπο. Η ελευθερία της έρευνας υπήρξε ένας από τους κυριότερους λόγους για το υψηλό επίπεδο διαβίωσης στην Ευρώπη σε σχέση με άλλες περιοχές του πλανήτη μας.
Εντούτοις οι ανακαλύψεις στην περιοχή της βιογενετικής και της τεχνητής νοημοσύνης θα μπορούσαν να μετατρέψουν αύριο τον άνθρωπο σε μηχανή, ένα ανθρώπινο είδος πολύ διαφορετικό από τον άνθρωπο, όπως τον γνωρίζουμε μέχρι σήμερα. Αν θέλουμε πράγματι να εμποδίσουμε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, θα έπρεπε ίσως να συμφωνήσουμε ομόφωνα σε μια κατευθυντήρια αρχή όπως η ακόλουθη: Η έρευνα για την γνώση πρέπει καταρχήν να είναι ελεύθερη, ενώ αντίθετα η εφαρμογή της αποκτηθείσας γνώσης σε πεδία που μπορούν επηρεάσουν το μέλλον του ανθρώπινου είδους οφείλει να είναι καταρχήν ελεγχόμενη από την κοινωνία των πολιτών και τους δημοκρατικούς θεσμούς της.
Για τον λόγο αυτό, η ευρωπαϊκή νομοθεσία, που αφορά στην ελευθερία της έρευνας και την ελευθερία εφαρμογής της ήδη αποκτηθείσας γνώσης, χρειάζεται την υποστήριξη, και πράγματι υποστηρίζεται, από δύο διαφορετικές ομάδες: Πρώτα, από την ομάδα των επιστημόνων που είναι υπεύθυνη να πληροφορεί έγκυρα και τακτικά τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς σχετικά με τις πιο πρόσφατες ανακαλύψεις σε επιστημονικά πεδία όπως τα παραπάνω και δεύτερον, από την ομάδα φιλοσόφων και θρησκευτικών ηγετών που είναι σε θέση να υπενθυμίζουν στους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς ποια είναι η ουσία του ανθρωπίνου όντος και σε τι αυτό διαφέρει από όλα τα άλλα έμβια όντα.
Υποθέτω ότι αυτός είναι και ο κύριος λόγος που συγκεντρωθήκαμε και όλοι εμείς, εκπρόσωποι θρησκειών, σε αυτήν την αίθουσα, δηλαδή για να εκφράσουμε τι ακριβώς θεωρούμε πως είναι το ανθρώπινο ον και ποιες είναι οι κυριότερες διαστάσεις του, που οφείλουμε να προστατεύσουμε κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

Είναι πλέον βέβαιο ότι η ατομιστική θεώρηση του ανθρωπίνου όντος, που υιοθετήθηκε στην Ευρώπη και όχι μόνο, στη διάρκεια του 20ου αιώνα και η οποία επικέντρωνε στην ανθρώπινη αυτονομία και αυτάρκεια, είχε καταστρεπτικές συνέπειες όχι μόνο για τον άνθρωπο, αλλά και για αυτόν τον ίδιο τον πλανήτη μας που δημιουργήθηκε ως ένα τέλεια οργανωμένο οικοσύστημα.

Θεωρούμε, λοιπόν, ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί ότι είναι απόλυτη ανάγκη να αξιοποιήσουμε το εννοιολογικό ελληνο-ρωμαϊκό μας οπλοστάσιο και από τώρα και στο εξής να δεχθούμε ένα διαφορετικό ορισμό του ανθρωπίνου όντος, όπου το κύριο χαρακτηριστικό του θα είναι αυτό της αναφορικότητας. Είμαστε ανθρώπινα

όντα – άνθρωπος είναι η ελληνική λέξη από την οποία προέρχονται οι αγγλικές λέξεις anthropologyκαι anthropological– διότι πλασθήκαμε για να ζούμε σε σχέση με τους άλλους, πρώτα με τον Δημιουργό και Θεό μας – άνω ως πρόθεμα της ελληνικής λέξεως άνθρωπος σημαίνει αυτόν ή αυτό που βρίσκεται ψηλότερα από εμάς – και εν συνεχεία με όλα τα άλλα ανθρώπινα όντα, αδέλφια μας και αδελφές μας, ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής ή θρησκείας. Σύμφωνα, λοιπόν, με έναν τέτοιο αναφορικό προσδιορισμό του ανθρωπίνου όντος, δημιουργηθήκαμε για να αγαπάμε εν ελευθερία και με όλη την καρδιά μας και με όλο το νου μας τον Δημιουργό μας Θεό, όπως επίσης για να αγαπάμε εν ελευθερία και όλα τα άλλα ανθρώπινα όντα, όπως ακριβώς θα έπρεπε να αγαπάμε τον ίδιο μας τον εαυτό. Ως εκ τούτου, κάθε ανθρώπινο ον, που αποτυγχάνει να σεβασθεί τον αναφορικό ορισμό του ανθρώπου, κινδυνεύει να μετατραπεί σε ένα είδος πολύ κατώτερο από τον άνθρωπο, σε άνθρωπο-κτήνος ή και άνθρωπο-μηχανή.

Εν κατακλείδι, επιτρέψτε μου να πω ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα επινοήθηκαν για να προστατεύσουν τα ανθρώπινα όντα από άλλα ανθρώπινα όντα που τυχόν θα επιβουλευτούν την ελευθερία τους, τώρα όμως είναι η ώρα όλα τα ανθρώπινα όντα να συνεργασθούμε για να προστατεύσουμε το μέλλον της ανθρωπότητας από αυτό που θα μπορούσε να είναι μια μη-ανθρώπινη μετα-ανθρωπότητα. Ο ρόλος που η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται σήμερα να παίξει σε παγκόσμιο επίπεδο στο ζήτημα αυτό είναι της ίδιας ή, καλύτερα, ακόμα μεγαλύτερης σπουδαιότητας από το ρόλο που η ΕΕ έπαιξε και συνεχίζει να παίζει για την αναγνώριση και την προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σας ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση και την προσοχή σας.

Βρυξέλλες 31.8.18.

Πρωτοπρεσβύτερος Δρ. Γεώργιος Λέκκας []

Σύμβουλος Γραφείου της Αντιπροσωπείας της Εκκλησίας της Ελλάδος στην ΕΕ».

Η παρέμβαση του Γραφείου έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από όλους τους παρισταμένους και μας ζητήθηκε από τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η άδεια να την προωθήσουν στην επιστημονική επιτροπή των 54 ειδικών για να συζητηθεί εκεί.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη συστήσει ηλεκτρονική πλατφόρμα διαλόγου σχετικά με τα ανωτέρω ζητήματα και ειδικά ενόψει σύνταξης Κώδικα Δεοντολογίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη και θα ήταν πολύ χρήσιμο ορθόδοξες φωνές με γνώση των σχετικών ζητημάτων να παρέμβουν στον εν εξελίξει διάλογο: https://ec.europa.eu/futurium/en/eu-ai-alliance